

Ese de trei ori în săptămâna: Mercuria, Vinerii și Duminica, cînd o cîte întregă, cînd numai dijumetată, adică după momentul impreguiarilor.

Prețul de prenumerație:

pentru Austria:	
pe ană intregă	8 fl. v. a.
" dijumetată de ană	4 " "
" patrăru	2 " "
pentru România și strainatate:	
pe ană intregă	16 fl. v. a.
" dijumetată de ană	8 " "
" patrăru	4 " "

Apelul catre intelectuali naționale din partile Ungariei și ale Banatului.

Misericordiile pentru alegari la dietă viitoare s-au inceput și decurgu pretotindenea cu o interesare serioasă și generale.

Vedem totă partile prin totă partile adunându-se în dese conferințe, organizându-se și desfășurându-si totă activitatea pentru o intrecere, o luptă nobilă, constituiunale.

Numele partită naționalitatilor din patria, si a numele partită naționale — nu s'a servit inca de acestu dreptu constituunale, nu s'a organizat inca si inca n'a inceputu a-si desfășură activitatea solidaria, omnilaterale; — macar că abie pote se esiste partita de interes, de aspirații si de lipse atatu de mari si legitime cast ale ei.

Fiindu-deci că timpulu alegorilor se apropia, servindu-me si eu de dreptul ce trebuie se-lu dee cetățenilor liberi ori-care constituunale ce-si pretinde acestu nume, urmandu-tot o data provocativinei ce mi se fecă din partea mai multor domini naționalisti, mi-eu libertatea și invitația pre stimația intelectuală națională, său din partile mai indepartate, pre reprezentantii incredinții ai ei si ai poporului, la o adunare si conferință frâneșca publică.

In Temisioră

pre diu'a de 26 januarie / 7 februarie 1869. nainte si după mediată.

Că programu recomandu din partea-mi:

1. Constituirea adunarei prin alegerea unui presedinte si unui notariu său reportore.

2. Comunicarea de pareri intru interesulu causei naționale si despre mediocle de a-lu aperă si naintă la ocasiunea alegorilor pentru dieta.

3. Combinari si aducerea de decizii in ambele parti.

Domnii, cări vor avea zelul si bunetatea de a se insatisa, sunt rogati a se insinua la dlu advacatu Stefanu Adamu, unde vor reșed localitatea adunării.

Sambata in preser'a adunarei se va tine in cas'a familiei noastre, in cetate, făcia de poarta fabricului, o conferintă privata pregatitoră, la care sunt poziti toti cei ce se vor fi aflandu pre acelu timp in Temisioră.

Verdeleth in 8/20 januarie 1869.

Antoniu Moctont m. p.

Invitație la unu meetingu in causa de alegere.

Telegramulu urmatoriu din Lugosiu cu datul 27 ian. n. 7 ore d. m. ni se trimite spre publicare:

Pre marti, 2 februarie 1869, calendariulu nou, la 3 ore după mediată, se invită in sal'a bereriei Lugosiului, alegatorii romani din cercul de alegere a Lugosiului la una conferintă priorită la prossim'a alegere de ablegatu. Binevoiesca a se adună la aceasta conferintă alegatorii romani catu mai multi, din orasii si din cercu.

Mai multi alegatori romani din Lugosiu.

ALBINA.

Prenumeratunile se facă la toti dd. corespondenti ai nostri, si d'adreptul la Redactiune Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde suntu a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiune, administratiunea sau apelită așteptă vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cate 7 cr. de finie repetările se facă cu pretiu scăditu. Pretiu timbrului cate 30cr. pent: una data, se antecipa.

Viena 16/28 jan. 1869.

Diariele dualistice guvernamentali si cele ungurești preste totu, ieu numai notitia de pregătirile romanilor pentru o mare adunantia in cauza națională, ce va avea locu la Temisioră, precum spune apelul ce-lu publicam si de asta data in fruntea foii noastre.

Inse acele diarie nemtiesci, cari pre langa aderintă la dualismu mai sciu se aiba si unu picu de nedependintia in cungarile loru, invrednicira apelul de unu comentariu din parte-le, prin care nu ni profetescu ceva bine, dar nu ni-e spire supărare parte pentru că scimus cumca profetii adeverati s-au trecutu, si cati mai profetescu astadi, de comunu sunt de cei mintinosi, parte pentru că sörtea afacerilor cutarei națiuni, nu aterna de la profetirile antagonistilor ei, ci de la seriositatea cu inteleptumea si de la devotamentul cu barbată pe care națiunea va sci insasi se le desvole.

In categoria diarielor de oari pomiriamu in urma, intra „Wanderer“ si „Neue Freie Presse“, amendoue vorbesu despre apelti in numerile loru de astadi. Cetă d'antau, spune cetitorilor sei că acum după trei ani de dile, pentru prima data Mocioni deschide erasi salele sale pentru a intruni intelectuală romana la consultatiune in cauza națională. Dupa „Wand.“ Mocionii de astadi n'ar mai fi cei ce erau nainte cu cati-va ani, si astă din cauza că intre dd. Andrei M. si Alexandru M. n'ar esiste contielegere. L'asezurămu pe „W.“ pentru că fie care romanu se pote senti indreptatit a-lu asecură că: neci odata nu se va gasi unu d. Mocioni care se impingă națiunea la o sfastare — fatala.

Corespondintele ungurești alui „N. F. P.“ nu vre se precăpa că ce intelestu at poté ave si ce ar poté lucra o adunantia națională acum'a, după ce legea in cauza naționalitatilor si cea in cauza uniunei esistu. Cu alte cuvinte, densitul nu spune că legile sunt facute, si nu se mai potu desface. I-am crede dsale, daca istoria nu i-ar dă o lunga demintire prin totă faptele ei. Multe legi apeau pre nemti si pre unguri, erau legi facute si — se desfacuta, asi d. e.

Prin lege — si inca internațională, precum spunu scriotorii nemtiesci — Ungaria plati tribut Germaniei, dar legea se desfacă;

Prin lege, Ungaria eră impartita in pasiile, dar legea se desfacă;

Prin lege internațională, Ungaria plati tribut turcului, dar legea se desfacă;

Prin lege in virtutea usului, Ungaria se guverna de o cancelaria de curte din Vien'a, dar legea se desfacă;

Prin lege, Ungaria eră o provinție a imperathei austriace, era ungurii erau cu totii de „natiunalitate austriaca“, dar legea se desfacă. Etc, etc, etc.

Acestea, si multe altele, se desfacuta mare parte pe calea pacifică si legală. Si daca conlocutorii nostri cu noi impreuna sciu si potu se desfaca atate legi mari si grele, ore noi numai de strană noastră se nu potem desface pe aceea-si cale legală si pacifica dăoue legi, slabutie căci sunt nesprinzipite de Turcia, de Germania și de alta ceva potere mare, slabutie căci la spatele loru stă numai elementul magiaru celu de 4%, milioane? Numai națiunile mărte nu mai potu face si desface, dar noi n'am morit inca, si in peptulu națiunei noastre neci că bate pulsul unei inime morboșe!

Viția municipală.

Baia de Cris, 19 januarie.

Desi biruita este romanilor odata prin ostirile lui Tuhutum: Tuhutum foră de pacea fatală de la Esculeu, neci cundu nu potea pune temeiul legal domnirei sale si a urmatorilor sei in Transilvania; pentru că drepturile luate cu potere, se potu revindeca, dar cele castigate prin contractu ori pactu, nu se potu schimbă foră de inviorea ambelor parti pacante.

Diu'a de astazi, acestu S. Ioanu, pana ce stă pacea in tiéra, stă sistem'a de comitat din Ungaria, intre cari se cuprinde si Cottulu Zarandu, si stă intregu dreptul publicu internum al Ungariei, dicu acestu S. Ioanu, naintea fisecc carui Zarandu, din diferitul punctu de vedere alu lui naționalu, va ramane una di de aducerea aminte amara si dulce.

Dlu ministru de interne cu ambiciune pote bate pe umeru pre contele Haller Sándor caci acesta si-a castigatu meritul deplinu spre acesta.

Ioi i detorescu tota recunoșinta! Dlu conte Haller Sándor, desis m'am aflatu in cét'a, care a dusu lupta in contr'a lui, său mai bine, in contr'a principiului, care a venit se-lu reprezentate din punctu de vedere naționalu in Cottulu Zarandului:

Dlu conte Haller Sándor din Tiléghdu, ea comite supremu denumitul de curundu pentru Cottulu Zarandu, in 16 a lunei iufintă la médiadi, a ajunsu aici in resedintă Cottulu Zarandu, si dilele 17, 18 si 19 a lunei curinte, i-au fostu perfect de ajunsu, spre a se potre reinturna, precum audu mane demantia a casa, si a poté referă guvernului tierii, in toem'a cum facuse alta data Giuliu Cesare, fui, vidi, vici.

Acost'a-i unu adeveru constatat, carele de către neci unu barbatu intregu la minte nu pote fi contradisut.

Si șre a seceratu acesta invingere cu forța, cu potere militara, cu potere fizica? Nu! a secerat' eu isteti si eu aplicarea medilöcelor indinatate de a se folosi de asiumi Cottesi cei buni, — cari medilöce sunt la ceci ambitiosi si arroganti si promite demnitati, la ceci egoisti avantagie materiali, pe cei fricosi a-i intimida, si pe cei neprecepiti a-i teror; — cu unu cuventu pre toti a-i legă de sine cate cu unu firu de atia, si totă firele a le tiené concentrate in man'a sa; era la timpu oportunu a le smăcătă, prin acea ai smăcătă pre toti catra olalta, ca se-si bata capetele de o laita, si lovindu-se cu totii in capete, chiar ii singuri unii de altii, a-i trenti pe toti diosu ametiti, era ca invingatoriu a ramane apoi singuru in susu, ridindu de debilitatea acelor', cu cari au avutu de a face, si cu totu dreptulu superbu de victori'a reportata.

Astfelu judecăto pre dlu conte Haller Sándor noulu comite supremu alu Cottulu Zarandu, caci Ilustritatea Sa chiar asi a facutu, adeca pre parte din membrul romani de comitetu, si pre membrii magiari de comitetu-i a incalcit, facendu-i se voteze in fusiuncu unu proiectu de conclusu, care neci unor'a neci altor'a nu li dă, de catu unu testimoniu de miseria; — era cu fusiuncă facuta din acestia, pre cealaltă parte a membrilor romani de comitetu a devins'o si-a trantit'o; — totă cu frumosulu, intre marginile legali si a usului cunoscute pră bine de totu omulu, care este omu comitatensu; — si naintea acestei devineri, celu ce este omu comitatensu si constituunale, trebue apoi se-si apluce capulu, — si invingitorului se-i dee recunoșintă ce-i compete.

Mie mi disera unii si altii, pana a devin'i si io intre patru ochi cu dlu conte, cumca contele este omu condusu de slabitudini, de pasiuni etc.

Dara io după una convenire, am aflatu in Dlu conte unu altu ce, am aflatu că este

omu isteti comitatensu, care cundosecă vietă comitatensă de la pana la o, si este Cortesiu forte buiu; — si acăt'a am spus'o de locu partitului de care m'am tenu; — demintitul nu voiu poté fi.

Lucrurile de pre langa culisse, caracterisarea personalitatilor, cari si-au avutu rolele loru, ori se dicu: criticarea caracterelor acelor personalitat, nu potu fi reportate benevoli neci sub numele men, neci de pén'a mea, afara de casulu, candu asiu si provocat.

Spre adeverirea celor ce le-am disu mai sus, servesc Proiectul de conclusu, ce a trebuitu se-lu aduca comitetul comitatensu intr'o forma ori intr' altă, in rezolvirea publicarii actului, prin care fostul comite dlu Dimitri Ionescu s'a absolvat de funtiune, si s'a indreptat a-si validată dreptul de a fi pensionat, in rezolvirea publicarii mai de parte a actului, prin care Dlu conte Haller Sándor si-a castigatu titlu legalu catra comitatul supremu din Zarandu, si in fine in rezolvirea actului, prin care Il. S. d. conte Haller Sándor depunendu juramentul de comite supremu, a ocupat scaunul de comite supremu cari Proiecte se comunica acă sub A. si B. si despre cari numai stată am anca se observu, cumca Proiectul de sub A, a fostu sustinutu numai de 34 de voturi, era Proiectul de sub B. de 89 de voturi; prin urmare cestu din urma a devenit conclusu.

Dr. Brendusianu.

A) Proiectu de Conclusu.

De órare acestu Comitat, după reactiarea vietiei constituunale din eră nouă, prin factorii lui naturali este reasiediatu in starea normală de astadi, in carele, — in cazu numai a iertatu neascătatea legilor positive — justiția a devenit a redicata la dominatiunea reacurata, sub care se afa asecurata avereia si persoană, — si administratiunea publica se afa in cursere consonanta cu legile si dispuștiunile generali pentru tota tieră;

de órare mai departe in acestu Comitat toti locuitorii sunt de naționalitatea si religiune romana, — altă numai de credințiosi, cari se tienu parte de bisericele Romano-catolice din Baia de Cris si Baitia, — parte de Biserica Ev. Reformata din Baia de Cris si filiala Crisiori, si dă cea din Bradu, — dar cari si in aceste Comunitati, anca se afa in minoritate;

de órare mai departe, după insasi naționalitatea de aici, — altă numai unu astfelu de comite supremu pote fi considerat de factore naturalu, carele este de religiunea si de naționalitatea romana;

de órare mai departe, starea innaintata a civilisatiunei de astadi, — precum prin alte locuri, — asi si aici, — recere, ca interesele locuitorilor, in fruntea conducerei comitatului insusi, se fie reprezentate de unu barbatu, pre carele locuitorii, prin identitatea religiunea si limbi lui, se-lu pote consideră de esitu din sintru loru;

de órare mai departe, nerespectarea reacurii de mai sus, in acestu comitat, in locu de indestulire, casu numai amaratiune; — si acestu comitetu comitatensu nu poate presupune, cumca inaltul ministeriu se fie avutu, ori se aiba intentiunea, de a causă neindestulare si amaratiunea locuitorilor acestui comitat, — candu tienut' a acestui comitat, de la reactivarea vietiei constituunale, intre totă neimpregurările a fostu loială; — si:

de órare in fine, naltul ministeriu reacuștiungaru si in potere de a consolă pre acestu comitat, pentru că este lucru de notorietate publică, cumca si intre romani din tieră, se afa mai multi barbati indestul capaci, de a poté fi pusu cutarele dintre ii in demnitatea de comite supremu pentru acestu comitat; — si chiar din acestu comiteta comitatensu, — actul inaltului ministeriu reacuștiungaru, — prin carele acum de aproape

a denumit si tramiș de comite supremu nou în acestu comitat pre unu neromanu, — în persóna Illustratii Sale domnului conte Haller Sándor, — catra carele alcum acestu comitetu comitatensu, este cu totu respectul cuvenit, — si nevoiu, este silitu a-lu consideră de una desprețuire nemeritata a tuturor romanilor din tiéra:

Dreptu acestea, pana candu acestu comitetu comitatensu de una parte declară, cum ea intre neci unu felu de impregiurari nu voiesce de a se uită de detorintele sale de supusu loialu: de alta parte, intru imprimirea detorintei sale de a mantine drepturile, ce-i dau cercustarile de aici, lui bine cunoscute, si-i dă Constitutiunea tierii, — crede de a-si imprimi chiamarea, candu cu acéstă si-face subternerea umilita catra intregul naltu ministeriu reg. ungaru pentru rechiamarea Il. Sale domnului conte Haller Sándor din demnitatea de comite supremu in comitatulu Zărandu, — si inschimbarea Il. Sale prin unu barbatu de religiune si naționalitatea romana.

Ce totu una data si tuturor comitatelor din tiéra se cumeica cu transcriere pentru partinire binevoitoare.

In Baia de Cris, 19 ianuarie 1869.

B) Proiectu de Conclusu.

Pe candu comitetulu comitatensu si-e sprime stim'a fatia cu persóna Illustratii Sale nou numitului comite supremu conte Alessandro Haller; pe atunci si-esprime resimtiul, că cu acestu prilegiu nu s'a observat § 27, art. 44 anulu 1868, care asigură luarea in consideratiune a naționalitatilor la numirile de comiti supremi, si in privint'a astă decide a se face reprezentatiune la ministeriu, pentru compunerea careia se emite o comisiune in persónele dloru Ios. Hodosiu, Baternay Attila si Georgiu Bardosi, avendu acestia a substerne la cea mai de aproape adunare de comitetu operatulu spre aprobare, si in care ministeriul se fia rogatu, ca pre viitoriu la imprimirea posturilor de comiti supremi, luandu in bagare de séma legea memorata, se binevoiesca a face se inete ingrijirile totdeun'a sincere patriotice si naționali ale acestui comitat.

Baia de Cris, 19 ianuarie 1869.

Protocolu Siedintiei III. (ordinarie)

tinute din partea direptiunei Asociatiunei naționale aradane, pentru cultur'a poporului romanu, in Aradu, in 9 ianuarie 1869.

de fatia au fostu:

Președinte: Mirone Romanu directoru secundarin.

Membri: Emanuil Missiciu perceptoriu, Stefan Siorbanu bibliotecariu, Teodoru Serbu economu, Ioane Popoviciu Desseanu, Ioane Rosiu si Demetru Bonciu. — notariu: Petru Petroviciu.

39. Colectantele Iamului domnului notariu Demetru Dragomiru din Iam (Carasius) trimite tapsele incasate de la unii membri Asociatiunei din partile acele, pentru diplomele estradate de aicia in suma de 2 fl. 40 cr. si totodata din mai multe cause fiindu impecdatu, abdice de misiunea ca colectante, si recomenda in locul lui a se denumi domnul protopopu alu Besericii-albe losifu Popoviciu, carele si asiă este colectante pentru cerculu Besericii albe cu locuint'a in Iam!

Determinat:

Direptiunea primește abdicarea domnului Demetru Dragomiru si concrede agendele tienetorie de colectur'a Iamului domnului protopopu alu Besericii Albe — care si asiă e colectante acolo si cu locuint'a in Iam. Despre ce ambiții numiti domni sunt de a se incunoscătă prin estrasu protocolariu, cu acea insemnare: ca fostulu pana aci colectante domnului Dragomiru se predece totu actele ce i s'a tramiș cu decisulu de aicia din 10 iuniu 1868. Nr. 68 sub ingrijirea domnului protopopu losifu Popoviciu, carele este potrivit a face cele de lipsa in privint'a restantierelor din acea colectura; si a strapune catu mai curundu resultatul aicia.

40. Comisiunea insarcinata pentru cenzurarea si conferarea reportelor intrate de la colectantii Asociatiunei in firul decisului directiunalu dt. 28 noiembrie nou 1868 nr. 5 sa ce aratare; cumica:

I. De la colectur'a Dezn'a nr. 40 au intrat protocolul lieuidarii si estrasulu restantierelor, din care se vede: că unii restantieri au solvit sumele ofertelor la colectantii de mai nainte, despre care solvire posiedu cuita la mana.

Mai departe au intrat 9 declaratiuni de la membrii urmatori:

1. Nicolau Bucatosiu invetiatoru in Susani.
2. Moise Gergariu parocu in Nadalbesti.
3. Gligoriu Bocicău economu in Susani.
4. Petru Cost'a parocu in Bohani.
5. Pavel Ungureanu parocu in Slatina si
6. Ioanu Cociu economu in Bohani.

Totu ca membrii renoiti cu ofertu de 2 fl. anualu pe anii 1866/7, 1867/8 si 1868/9 apoi

7. Ianosiu Toderu economu din Mineadu.
8. Iónu Maliti'a docinte din Bohani si
9. Gligorie Covaciu economu din Bohani

ca membrii nou intrati in Asociatiune

pe anii 1867/8, 1868/9 si 1869/70 cu ofertu

anualu de 2 fl. v. a.

II. De la colectur'a Agrisiu nr. 4.

N'au intrat nici protocolulu de licuidare nici declaratiunile restantierelor — ci numai unele declaratiuni ale membrilor carii si-renoescu ofertele, anume:

1. Manase Popescu invetiatoru in Agrisiu.
2. Georgiu Marin'a economu , ,
3. Arseniu Opre , ,
4. Ambrosie Stanu , ,
5. Avramu Popoviciu preotu , ,
6. Todica Stanu economu , ,
7. Teodoru Triporu , ,
8. Ioanu Popoviciu preotu in Araniagu, totu pe anii 1866/7, 1867/8, 1868/9 cu ofertu

anualu de 2 fl. v. a.

III. De la colectur'a Oravita nr. 60.

Asisderea n'au intrat nici computul restantierelor, nici declaratiunile despre ofertele restante.

Au intrat in se declaratiuni noue de la membrii urmatori, anume:

1. Stefan Olteanu notariu comunulu in Oravita-romana ca membru nou pe anii 1867/8, 1868/9 si 1869/70.

2. Basilie Bordanu comisariu de securitate in Oravita.

3. Ioane Petroviciu parocu in Ciclova-romana

4. Ioane Orza docente , ,

5. Constantin Popescu docinte , , si

6. Ioane Motea proprietariu , , cari toti si-au renoiti ofertulu de pana aci pe anii 1867/8 1868/9 1869/70 cu o suma anuala de 2 fl. a carei competintia s'a si solvitu pe unu anu de la toti cu o suma de 12 fl. v. a.

Determinat:

Actele intrate de la colectur'a Dezn'a se restituie comisiunei pentru a constata starea lucrului, si a reporta catu mai curundu despre rezultatul; totodata membrii propusi si mai sus numiti — dupa votare secreta — toti se dechira de membrii Asociatiunei pe respektivii trei ani fiindu a li se estradă diplomele, si a se inmatricula in protocolulu membrilor Asociatiunei. — Era despre sumele incuse de la densii, perceptoratulu va ave de estradă cuitele pe partea solvitorilor; in fine colecturile din Agrisiu si Oravita sunt de a se provocă de nou, ca se dee aice computul restantierelor pe basa estraseloru transmisse de aicia. —

(Va urmă.)

Romania.

Cuventarea lui Ionu Brăteanu la banchetul ce l'au datu comerciantii Bucurescilor in onorea dsale cu ocasiunea onomasticei.

Domnilor! In timpulu revolutiunii celei mari a Franciei, care s'a facutu in numele națiunii, poporul francesu a voit u se institue cultulu ratinii, pentru ca s'o personifice; ince Francesii nu redicara statue, ci candu se strinse ca se esercite acestu cultu, ei luau o sefioră, o redicau pe altariul patriei si adorau in acelui momentu intren'sa ratinu, o prefecție in mintea loru, in dieitia a ratinii. Dupa ce-si esprimeau simtimintele, cultulu loru catra acesta personificare momentana a judecatii omenirii, dieitia se scoboră de pe altari si devenia erasi o simpla feioara.

Totu acestu rolu simtu că mi l'ati datu

mie astă-să. V'ati adunat ca se adorati, se afirmati simtimintele dvostre, ideile dvostre, aspirarile dvostre si ati avut trebuinta pentru unu momentu d'a le personifică intr'unu omu si le-ati personificatu astă-să in mine. Dar dloru, ca se vedem cari sunt acelle simtiminti, cari sunt acelle idei, cari sunt acelle aspiratiuni, cred că e bine ca din timpu in timpu se ni amintim in ce conditiuni potem ajunge la idealele ce ni-am creatu, si cate din acelle conditiuni s'au infinitat, ce mai avem se faceam. Nicairi in Europa, dloru, nu se vedu mai multe milioane de suflete, cari se vorbesc acea-si limba fara dialecte, cari — desf sub forme locali șre-cum deosebite, — se aiba acele-si traditiuni, acele-si simtiminti, acele-si credinti si la care chiar simtimintele de totu dilele ale familiei se se reprezinta totu sub acea-si forma; nicairi nu se vede astă-să ca la poporul român. Este lucru natural dar, inevitabile, ca toti aceia ce compun acestu popor, se aiba si acele-si aspiratiuni, acel'a-si idealu.

Cei mai multi din domnia-vosă ati amblati prin Europa si ati vediutu că, afara din societatea culta, poporul vorbesce in fia care localitate a aceleia-si tieri, alta limba, că la fia-care diecime de leghe dialectulu se schimba. Chiar in Franția, deca unu omu din popor face cateva leghe de cale, elu nu mai pricpe nimicu, tieranu cu tieranu nu se mai intielege. Este o deosebire pozitiva de limba. Asiă este si in Germania, asiă si in Italia, asiă in fine pretotindene: Romanii singuri sunt unu popor care au o adeverata unitate, basta p'o limba unica; ei prin urmare au unu avantajiu care lipsesc celorlalte natiuni. Mai avem si altu ceva dloru, care ne deosebesce. Asiediatu in oriente, in medilocul unor popoare eterogene, espusi la toate viscoile cari ni-au venit totdeun'a din marele siesu alu Asia, batuti de toate venturile si luptandu necontentu contra-le, noi nu am avutu timpu se mergeam casă cele latte natiuni nainte, in privint'a civilisatiunei; ince pentru că am fostu o dinișa o natiune civilisata, am parstatu instinctele ce disting o asemenea natiune, am conservat prin traditiune civilisatiunea. Eu am facutu acesta bagare de séma la o versta forte frageda, candu am plecatu pentru antaia ora in Francia. Atunci, dloru, am trecutu prin pustiul Ungariei si m'am spaimentat de ceea ce am vediutu pe acolo. Am vediutu in adeveru unu popor care nu se vediuse de catu in timpii vîcărilor alu V, VI si VIII, adeca in timpii barbarilor (aplause). Mi-am disu atunci: éca o natiune care e in contactu cu lumea civilisată, care de multu ar fi potutu se se civiliseze si in care cu toate acestea poporul de josu este multu mai putin cultu de catu alu nostru. Diceam acăsi si comparau brutalitatea ce vedeam cu fragedimea tieranului nostru in famili'a lui, si cugetandu asupra acestei deosebiri, mi am disu in sine-mi că ea nu poate veni din alta cauza de catu aceea că poporul român a fostu o data civilisat, că pastră traditiunile acelui timp, ale strămoșiei sale Rome. In adeveru, dloru, deca civilisatiunea intra greu intr'unu popor, cu atat'ese mai greu, candu a apucat odata d'a intratu. O reflecție profunda mi-a datu o convinctiune tare, că civilisatiunea se mostenesce prin sange — casă cele latte calitati. Astfelu am si vediutu si vedem tieranii români, opinia de la noi, mergându in Paris si in cati-va ani de dile identificandu-se astfelu cu civilisatiunea, in catu nu-lu mai potem deosebi din francesu, care se civilisează necurmatu si treptat de sute de ani, (aplause). Acestea le-am observat in partea morala a acestui popor. Se vedem acum pamentul României. Toti ati caletorit u si ati vediutu că neci o tiéra din Europa nu e mai bine indiestratu de catu România. Am disu din Europa, si asiă credeam pana mai de unadi, dar a venit unu onor. d. Medhiniță si mi-a spus că si in America este totu astfelu, că si acolo este o parte de locu care se lasa fara de cultura, căci este neprodusator. La noi, din contra, totu pamentul este producător, prin urmare in toate suntemu unu popor indiestratu cu nisice avantagie exceptionali, proprietari alu unu pament din cele mai bine indiestrate din tota Europa. Dar, dloru, nu e destul ca unu popor se fia bine instruitu si ca o tiéra se fia bine indiestratu de la natura; ni mai trebuesc si alte conditiuni de acelea, pe care

le crește omulu "insusi; vi aduceti aminte că pe cata vreme acestu popor n'a avut conditiunile politice trebuciniose desvoltarii sale, cu tota bogatia tierei, cu tota resursele sale, elu dormia in miseria. Care sunt ince aceste conditiuni fara care nu e progresu, nu desvoltare? Cea d'antaia este impartirea proprietatei si securanti'a ei. In Romania am vedutu că fara nici o versare de sange, fara struncinari de acele de cari in alte parti a trebuita se sufere generatiuni intregi, noi am ajunsu a infinita proprietatea mica alaturi cu proprietatea cea mare, si intr'unu modu, potu se dicu absolut, adeca asiă in catu mai toti Romanii se fia proprietari. Din cau'a intinderii pamentului s'a potutu se se improprietară toti locuitorii, fara ca proprietatea mare se fia jignita, fara ca se se simta macar.

Crearea proprietatei celei mici, alaturi cu proprietatea cea mare, care in tota partile lumii s'a dovedit ca neaperata pentru proprietatea unei tieri, s'a facutu la noi, potu dice fara nici o scudire. Prin acăsi s'a facutu si altu ceva, s'a garantat, s'a stabilit proprietatea. Codulu civilu a venit apoi de a determina conditiunile proprietatii, care pana aci nu era nici bine definita, nici bine garantata. Prin crearea proprietatii celei mici, s'a sanctionat proprietatea cea mare; astazi in adeveru asecurarea, scutul celu mai mare al proprietatii celei mari este proprietatea cea mica. Cele două interese, cele două ramuri ale proprietatii sunt strinsu legate intre densele; ele se vor respecta, sanctiona si intarzi unele pe altele. (aplause.)

Mai eră anca o nevoie in Romania: poporul de mediloc eră cam putinu laboriosu, fiindu că in conditiunile in care se află in treptu societatea, li venia mai bine proprietarii se se duca se se faca functionari si se capete ranguri. Pentru titlu de pitari, multi si-vindeau moșiele. (aplause.)

Astazi, pe langa proprietatea mica, suntemu pe cale d'a constitui proprietatea de medilocu, care va dă o alta facia societatii, va deschide portile oamenilor la ocupatiuni active. Noi am avutu, dloru, o norocire; am gasit unu tesauru lasat de stramossi nostri, unu tesauru la monastirele noastre. Prin secularizarea acelora averi de catra Statu, proprietatile cele mici, care depindeau de monastiri, ne-au pus in pozitie ca se potem crea proprietatea de medilocu. Legea care s'a votat in Constituanta, pentru a se vinde o parte din aceste bunuri ale Statului pe numerar si cu amortismentu, a pus cea d'anteia temelia proprietatii de medilocu, care e de astazi pe drumu d'a se forma si fora de care o societate nu poate ave ecilibrului. De aceea eu unul am staruitu, staruesc a crede, si speru că incetu acăsi va se devina o convictiune generala, că nu facem unu sacrilegiu, candu luăm acel tesauru si-lu facem se produca mai multu dandu-lu braciilor celor barbati de Romani ca se-lu rodescă pe de o parte, era pe d'alta prin acăsa legatura cu pamentul se se faca si ei mai tarzi, mai otariti pentru aperarea patriei loru, fiindu că de acum nainte vor se aiba ce aperă, (aplause.)

(Va urmă.)

Invitare de prenumeratiune

la

"ALBINA"

Cu 1 ianuarie 1869 s. v. "Albină" va intră in alu IV anu alu vietiei sale, pentru care se deschide prenumeratiuni noue. Nu vom dice nemica despre activitatea de pana acum a foii noastre, căci este la oo. nostri cetitori a judecă despre acăsi. Ne marginim numă, a promite că — cu ajutoriul lui Ddieu — dens'a si-va continua lucrarea si in 'anul ce vine, dandu-si tota trud'a ca se devina pre di ce merge totu mai folosită intereselor romane, si ca se se estinda din ce in ce mai multu intru a cuprinde toate ramarile vietiei noastre naționale.

Redactiunea.

Viena, 27 ianuarie. Burs'a de săptamana de la 8 i.c. Imprumutele de statu cu 5% 61.40 61.60—. Oblig desarcinare de pamentung 78.—, 78.50; transilv. 74.— 74.50; Banat 77.25, 77.75; bucovin. 69.—, 69.50 Galbenul 5.72 — 5.73; Napoleondori 9.69 9.56; Imper. rusesci —, —; Argintul 119.— — 119.50.